

326.

ZARZĄDZENIE

MINISTRA PRZEMYSŁU CIĘŻKIEGO

z dnia 31 grudnia 1949 r.

o nadaniu statutu Głównym Instytutom: Chemii Przemysłowej, Elektrotechniki, Lotnictwa, Mechaniki, Metalurgii i Odlewnictwa oraz Fizyki Technicznej.

Na podstawie art. 3 ust. 2 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388) oraz § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 kwietnia 1949 r. w sprawie zakresu działania Ministra Przemysłu Ciężkiego (Dz. U. R. P. Nr 26, poz. 191) zarządza się, co następuje:

§ 1. Głównemu Instytutowi Chemii Przemysłowej, Głównemu Instytutowi Elektrotechniki, Głównemu Instytutowi Lotnictwa, Głównemu Instytutowi Mechaniki, Głównemu Instytutowi Metalurgii i Odlewnictwa, utworzonym zarządzeniami Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1948 r. oraz Głównemu Instytutowi Fizyki Technicznej, utworzonemu zarządzeniem Ministra Przemysłu Ciężkiego z dnia 30 maja 1949 r. (Monitor Polski Nr A-38, poz. 530) nadaje się statut, stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Monitorze Polskim.

KIEROWNIK MINISTERSTWA
PRZEMYSŁU CIĘŻKIEGO

K. Żemaitis

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Ciężkiego z dnia 31 grudnia 1949 r. (poz. 326).

S T A T U T

Głównego Instytutu Chemii Przemysłowej, Głównego Instytutu Elektrotechniki, Głównego Instytutu Lotnictwa, Głównego Instytutu Mechaniki, Głównego Instytutu Metalurgii i Odlewnictwa oraz Głównego Instytutu Fizyki Technicznej.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Główny Instytut Chemii Przemysłowej działa na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388), zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1948 r. w sprawie utworzenia Głównego Instytutu Chemii Przemysłowej oraz niniejszego statutu.

2. Główny Instytut Elektrotechniki działa na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388), zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1948 r. o utworzeniu Głównego Instytutu Elektrotechniki oraz niniejszego statutu.

3. Główny Instytut Lotnictwa działa na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388), zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1948 r. o utworzeniu Głównego Instytutu Lotnictwa oraz niniejszego statutu.

4. Główny Instytut Mechaniki działa na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388), zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1948 r. o utworzeniu Głównego Instytutu Mechaniki oraz niniejszego statutu.

5. Główny Instytut Metalurgii i Odlewnictwa działa na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388), zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 1 kwietnia 1948 r. o utworzeniu Głównego Instytutu Metalurgii i Odlewnictwa oraz niniejszego statutu.

6. Główny Instytut Fizyki Technicznej działa na podstawie dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388), zarządzenia Ministra Przemysłu Ciężkiego z dnia 30 maja 1949 r. o utworzeniu Głównego Instytutu Fizyki Technicznej (Monitor Polski Nr A-38, poz. 530) oraz niniejszego statutu.

7. Główne Instytuty, wymienione w ust. 1—6, zwane będą w dalszej części statutu „Głównymi Instytutami“.

§ 2. Główne Instytuty posiadają osobowość prawną. Główne Instytuty mają prawo używania pieczęci okrągłej z godłem państwowym pośrodku i napisem zawierającym nazwę właściwego Głównego Instytutu w otoku.

§ 3. 1. Zadaniem Głównych Instytutów jest prowadzenie prac naukowo-badawczych mających na celu rozwój produkcji przemysłowej w poszczególnych dziedzinach, a mianowicie:

- Głównego Instytutu Chemii Przemysłowej — w dziedzinie chemii przemysłowej,
- Głównego Instytutu Elektrotechniki — w dziedzinie elektrotechniki,
- Głównego Instytutu Lotnictwa — w dziedzinie lotnictwa,
- Głównego Instytutu Mechaniki — w dziedzinie mechaniki,
- Głównego Instytutu Metalurgii i Odlewnictwa — w dziedzinie metalurgii i odlewnictwa,
- Głównego Instytutu Fizyki Technicznej — w dziedzinie fizyki technicznej.

2. W szczególności zadaniem Głównych Instytutów jest:

- organizowanie i prowadzenie prac naukowo-badawczych dla stworzenia podstaw zarówno teoretycznych jak i praktycznych dla nowych działów produkcji lub nowych metod wytwarzania i organizacji pracy,
- śledzenie postępu technicznego i naukowego oraz udzielanie opinii w sprawach związanych z postępem wiedzy i techniki,
- udoskonalanie i usprawnianie metod już stosowanych w przemyśle,
- inicjowanie nowych działów produkcji i współpraca przy ich organizowaniu,
- przeprowadzanie ekspertyz, prac technicznych i naukowo-badawczych, zleconych przez przemysł lub przez Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego,
- przysposabianie kadr pracowników w zakresie nieprzewidzianym przez instytucje oświatowe,
- współpraca ze szkołami wyższymi, innymi instytucjami i osobami i powierzanie im do opracowania specjalnych zagadnień w obrębie ich własnych pracowni i instytutów,
- współdziałanie w pracach zbiorowych, organizowanych przez inne instytuty, pracownice szkół wyższych i innych ośrodków badawczych w celu rozwiązania bardziej złożonych zagadnień,
- nawiązywanie i utrzymywanie łączności z odpowiednimi instytucjami i organizacjami za granicą,
- prowadzenie dokumentacji i informacji naukowej i naukowo-technicznej,
- współdziałanie w pracach normalizacyjnych,
- opracowywanie i wydawanie książek, czasopism, biuletynów, sprawozdań, instrukcyj, druków itp.,
- organizowanie i prowadzenie konferencji i zjazdów naukowych, kursów, wykładów, odczytów itp.

3. Zakres działania poszczególnych Głównych Instytutów ustalony jest rocznym planem, zatwierdzonym przez Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego.

4. Wszystkie prace, zamawiane przez przedsiębiorstwa przemysłowe, nie podlegające Ministrowi Przemysłu Ciężkiego, oraz prace z jego resortu, nieumieszczone w planie, albo wymagające ponad 200 pracowniko-godzin, powinny być zatwierdzone przez Ministra Przemysłu Ciężkiego.

§ 4. 1. W ramach poszczególnych Głównych Instytutów mogą istnieć instytuty specjalne.

2. Instytuty specjalne tworzone są i zwijane zarządzeniami Ministra Przemysłu Ciężkiego.

Rozdział II.

Władze Głównych Instytutów.

§ 5. Zwierzchni nadzór nad Głównymi Instytutami sprawuje Minister Przemysłu Ciężkiego.

§ 6. Władzami każdego Głównego Instytutu są: Dyrekcja i Rada Naukowa.

§ 7. 1. Dyrekcja reprezentuje Główny Instytut na zewnątrz i kieruje pracami Głównego Instytutu zgodnie z wytycznymi, ustalonymi przez Radę Naukową, a zatwierdzonymi przez Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego.

2. W skład Dyrekcji wchodzi: Dyrektor Naczelny, który reprezentuje Dyrekcję samodzielnie, oraz podlegli mu dwaj Dyrektorzy Naukowo-Techniczni i jeden Finansowo-Administracyjny.

3. Dyrekcję powołuje i odwołuje Minister Przemysłu Ciężkiego.

§ 8. Dyrektor Naczelny kieruje pracami Głównego Instytutu.

§ 9. Dyrektorzy Naukowo-Techniczni pełnią funkcje, które z zakresu swoich obowiązków wydziela im Dyrektor Naczelny.

§ 10. Dyrektor Finansowo-Administracyjny kieruje sprawami finansowo-administracyjnymi Głównego Instytutu oraz instytutów specjalnych.

§ 11. 1. Rada Naukowa składa się z członków, powołanych na okres lat 3, w liczbie co najmniej 8 osób, spośród przedstawicieli przemysłu, nauki, organizacji pracowników zainteresowanych instytucji i wybitnych znawców różnych specjalności.

2. Członków Rady Naukowej i jej przewodniczącego powołuje i odwołuje Minister Przemysłu Ciężkiego.

3. Członkowie Dyrekcji i inni pracownicy Głównego Instytutu nie mogą wchodzić w skład Rady Naukowej, natomiast mogą brać udział w jej posiedzeniach z głosem doradczym.

§ 12. Do zakresu działania Rady Naukowej należy współudział w wyznaczaniu ogólnej linii prac Głównego Instytutu oraz nadzór nad działalnością Głównego Instytutu, a w szczególności:

a) opiniowanie i zatwierdzanie lub odrzucanie wniosków przemysłu, Dyrekcji lub każdego ze swych członków. Wnioski te, jak i ogólna linia prac, po zatwierdzeniu przez Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego stanowią obowiązujące wytyczne dla Dyrekcji Instytutów,

b) opiniowanie budżetu, działalności i programu prac Głównego Instytutu,

c) inicjowanie prac naukowo-badawczych,

d) opiniowanie w sprawach, wniesionych przez Dyrektora Naczelnego,

e) przedkładanie po uzgodnieniu z Dyrekcją Głównego Instytutu Ministerstwu Przemysłu Ciężkiego wniosków w przedmiocie tworzenia w ramach poszczególnego Głównego Instytutu — instytutów specjalnych.

§ 13. 1. Posiedzenia Rady Naukowej zwołuje jej przewodniczący.

2. Przewodniczący obowiązany jest zwołać posiedzenie Rady Naukowej przynajmniej dwa razy w ciągu roku kalendarzowego.

3. Niezależnie od obowiązku, przewidzianego w ustępie poprzedzającym, przewodniczący obowiązany jest zwołać posiedzenie Rady Naukowej:

a) na żądanie Ministra Przemysłu Ciężkiego,

b) na wniosek Dyrektora Naczelnego Głównego Instytutu,

c) na wniosek co najmniej $\frac{1}{4}$ liczby członków.

§ 14. Do ważności uchwał Rady Naukowej konieczna jest obecność przewodniczącego lub zastępcy i co najmniej połowa ogólnej liczby członków.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 15. Członkowie Rady Naukowej otrzymują za udział w posiedzeniach wynagrodzenie według norm, ustalonych przez Ministra Przemysłu Ciężkiego.

§ 16. Udział w Radzie Naukowej nie stoi na przeszkodzie w wykonywaniu prac specjalnych lub wyrażaniu opinii indywidualnych na podstawie umowy o dzieło zawartej z Głównym Instytutem.

Rozdział III.

Instytuty specjalne.

§ 17. 1. Instytuty specjalne są jednostkami autonomicznymi w zakresie prac naukowo-badawczych.

2. Na czele instytutu specjalnego stoi Dyrektor i Komitet Naukowy.

3. Szczegółową organizację i zakres działania instytutów specjalnych ustalają regulaminy, nadane przez Ministra Przemysłu Ciężkiego.

§ 18. Dyrektorów instytutów specjalnych oraz członków Komitetu Naukowego mianuje i zwalnia Minister Przemysłu Ciężkiego.

Rozdział IV.

Zasady gospodarki finansowej.

§ 19. 1. Główne Instytuty mają zarząd i użytkowanie majątku nieruchomego oraz własność majątku ruchomego, oddanego im protokólnie przez Skarb Państwa.

2. Główne Instytuty mogą nabywać majątek nieruchomości na własność Skarbu Państwa, zatrzymując go w swym użytkowaniu.

3. Główne Instytuty mogą nabywać i zbywać majątek ruchomy oraz zaciągać inne zobowiązania.

4. Za zobowiązania, zaciągane przez poszczególne Główne Instytuty, niezależnie od odpowiedzialności Głównego Instytutu, odpowiada według zasad ustalonych obowiązującymi przepisami Skarb Państwa do wysokości majątku posiadanego, użytkowanego i zarządzanego przez Główny Instytut.

§ 20. Majątek nieruchomy Skarbu Państwa, znajdujący się w zarządzie i użytkowaniu Głównego Instytutu, wykazuje się w aktywach Głównego Instytutu tak, jak gdyby stanowił jego własność.

§ 21. 1. Budżety Głównych Instytutów objęte są budżetem państwowym w grupie A. (Administracji).

2. Wpływy Głównych Instytutów składają się z:

a) opłat za prace, nie przewidziane w planie, z wyjątkiem wypadków gdy specjalną decyzją Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego prace te mają być do planu włączone,

b) darowizn i zapisów,

c) dochodów z posiadanego majątku,

d) dochodów ze sprzedaży wydawnictw,

e) innych źródeł.

§ 22. Okresem budżetowym Głównych Instytutów jest okres przyjęty w administracji państwowej.

§ 23. Za każdy miniony okres budżetowy poszczególny Główny Instytut sporządza sprawozdanie oraz zamknięcie rachunkowe, które powinno być przedłożone Ministrowi Przemysłu Ciężkiego w terminach przez niego ustalonych.

§ 24. Główne Instytuty prowadzą rachunkowość i sporządzają preliminarze budżetowe według zasad, ustalonych przez Ministra Przemysłu Ciężkiego.

§ 25. Zobowiązania każdego Głównego Instytutu, polecenia wypłat, weksle i czek i potwierdzenia odbioru wpływów majątkowych powinny być podpisywane przez dwóch członków Dyrekcji.

Uprawnienia te mogą być przelane na wyznaczonych przez Dyrekcję pracowników Głównego Instytutu.

Rozdział V.

Likwidacja Głównych Instytutów.

§ 26. Likwidacja Głównych Instytutów następuje w trybie art. 12 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388).